

תקציר הבקשה לקבלת רישיון לפעול כאגודת פיקדון ואשראי

א. חברי האגודה והון האגודה

- מספר החברים באופק - כ-4,700.
- עלות מניית החברות - 1,000 ש"ח.
- הון עצמי – כ-6 מיליון ש"ח.

ב. פירוט השירותים שמבקשת האגודה לספק באופן מדורג ואופיים:

- אופק מבקשת לקבל רישיון מורחב לאספקת שירותים פיננסיים בסיסיים. בשלב המייד, שירותים של פיקדונות והלוואות, ובהמשך שירותי עובר ושב והנפקת כרטיסי חיוב.
- העיקרון העומד בבסיס הפעילות: העלויות שיושגו על החברים יהיו הנמוכות ביותר והריביות על פקדונות יהיו הגבוהות ביותר, הכל בהתאם ליכולת הכלכלית של האגודה, תוך שמירה על בטחונות ויציבות, לצד גידול הדרגתי בהיקף הפעילות ובהיקף ההון העצמי.
- שירות הפקדונות - ככל הנראה יסופק בהתחלה במודל של 'פיקדון במערכת סגורה' כאשר הכסף יופקד לפיקדון מחשבון בנק מסויים, ויוכל להיפדות רק לאותו חשבון בנק – וזאת על מנת להקל בתהליכי הכרת הלקוח והיבטי הלבנת הון ומימון טרור.
- במקביל, מבקשת אופק להמשיך ולספק את שירות ההלוואות וההשקעות במסגרת מערכת הלוואות העמיתים.
 - הלוואות: חלק מההלוואות ינתנו באופן ישיר על ידי אופק, וחלק מההלוואות ימשיכו להיות ממומנות מכספי השקעות העמיתים.
 - השקעות: אופק מבקשת להמשיך ולספק גם את שירות ההשקעות החברתיות, כך שכל שחבר המפקיד את כספו יוכל לבחור אם להפקידו בפיקדון או להשקיע במסגרת הלוואות העמיתים, או לחלק את כספו בין שתי החלופות.
 - פעילות במודל מבוסס קהילות – אופק מאפשרת לקהילות שונות לספק, באמצעות אופק, שירותים פיננסיים נוספים ומותאמים לצרכיהם. לדוגמא, אופק מציעה במסגרת זו הסדרים מוזלים להקמת תאים סולאריים ליצור חשמל על גג בית פרטי; מסגרות פיננסיות סולידריות לארגוני עובדים, ומייצרת מודל מימוני על בסיס עזרה הדדית לבנייה ושיפוץ בתים בקיבוצים. הסדרים אלו כוללים לרוב גם הסדרי ערבויות, כריות בטחון, ו/או בטוחות אחרות, המפחיתים את הסיכון לאופק.
- עו"ש - אופק מבקשת בהמשך לספק שירותי ניהול חשבון ותשלומים במתכונת "עובר ושב", ולהנפיק לחבריה כרטיסי חיוב (דביט וקרדיט).
- אופק מבקשת להסדיר בהקדם את החיבור למערכות התשלומים שבפיקוח בנק ישראל וביניהן:

- מס״ב – ביצוע העברות ותשלומים בין בנקים וספקים. יתכן כי ההתחברות תחייב פתיחת חשבון בבנק ישראל וכן התחברות גם למסלקת ה-RTGS.
- שב״א – ממשק אשראית – קבלת עסקאות בכרטיסי חיוב – אופק מבקשת להתחבר באופן ישיר.
- שב״א – ATM – ממשק חיבור לרשת הכספומטים – אופק מבקשת להתחבר באופן ישיר.
- אופק מבקשת להעניק לה קוד תאגיד המהווה בסיס להתקשרויות מול בנק ישראל. לקוד תאגיד עצמאי יש משמעויות טכניות, כמו גם תדמיתיות. נכון למועד כתיבת בקשה זו, עדין לא הובהרו סוגיות המחייבות החלטה של בנק ישראל, הן לענין קוד תאגיד והן לענין ההתקשרות עם מערכות מס״ב ושב״א – החלטות שטרם קבלתן מתקשה אופק להתקדם ולהגדיר מועדים ועלויות למתן השירותים העתידיים של אופק ובהתאם לבניית התוכנית העסקית שלה.

ג. עיקרי התוכנית העסקית ומערכות טכנולוגיות:

- האגודה מניחה, כי לאחר קבלת הרישיון להפעלת אגודת פיקדון ואשראי, צפויים להצטרף אליה חברים חדשים בשיעור של כ-1500-1000 לשנה. פיקדון צפוי לכל חבר בממוצע: 40,000 ש״ח.
- המרווח הפיננסי לפעילות הפיקדונות צפוי להניב, לאחר ניכוי הוצאות, סך של כ-300-400 אלף ₪ לשנה בשנות הפעילות הראשונות. פעילות השקעות והלוואות העמיתים (במסגרת ה-Peer to Peer) צפויה להניב סך של כמאה עד מאתיים אלף ₪ לשנה. פעילות מתן האשראי של אופק צפויה להניב סך של כ-300-500 אלף ₪ לשנה. עם השלמת ההיערכות הטכנולוגית, צפוי כי פעילות העובר ושב תאזן את עצמה, ואילו הנפקת כרטיסי החיוב תניב סך של כ-500 אלף ₪ לשנה.
- חברת טריא נערכת לספק לאופק שירותי תפעול בתחומים שונים. אופק תבחן בעתיד אפשרות להקמת תשתיות עצמאיות למתן השרותים.
- אופק הגדירה שבעה תחומי סיכון, הרלבנטים לפעילותה בעת הזו: סיכון אסטרטגיה, סיכון נזילות, סיכון תפעולי (Transaction Risk), סיכון ציות, סיכון אשראי, סיכון מוניטין וסיכון ריבית. תפיסת ניהול הסיכונים של אופק הינה שיש לזהות את הסיכונים אליהם חשופה אופק לפני שניתן יהיה לפתח תגובה או פעולה הולמת.
- הכנסות והוצאות האגודה צפויות להתאזן בשנה השלישית לפעילותה לאחר קבלת רישיון.

ד. תקנון האגודה וממשל תאגידי

- תקנון אופק יתוקן בהתאם לחוק באסיפת חברים (תיקון זה, כידוע, כבר התקבל).
- הרכב הנהלת אופק: תשעה חברים, שנבחרו על-ידי כלל החברים בבחירות דמוקרטיות בחודש יוני 2015. בין חברי ההנהלה, שניים שכיחנו בתפקידי דירקטורים בבנקים

- בישראל, ארבעה משפטינים, ארבעה אנשי כלכלה וחשבונאות, אשת מחשוב, וחברים שעיקר עיסוקם ניהול ארגונים ועסקים ומחקר כלכלי-חברתי.
- יו"ר אופק, עו"ד יהודה טלמון, שימש בתפקידים ציבוריים רבים, בנוסף על היותו בעלים של משרד עו"ד העוסק במשפט מסחרי, בין היתר כיהן כנשיא המועצה הכלכלית חברתית – ישראל, כנשיא לה"ב – לשכת ארגוני העצמאים; שימש כיו"ר הדירקטוריון של החברה לפיתוח תל אביב ועוד.
- באופק החלה לפעול ועדה פיננסית, שתעסוק בנושאי מדיניות ההשקעות, מדיניות האשראי, מדיניות ניהול הסיכונים, היבטי הון עצמי ונזילות. כמו כן פועלת באגודה ועדה שעניינה ממשל תאגידי ורגולציה, בראשות עו"ד יפעת סולל, המתמחה בקואופרטיבים ובחקיקה.
- בהתאם לחוק, מכהן באופק מנכ"ל, עו"ד תום דרומי-חכים, איש היי-טק ויוזם חברתי, שלו ניסיון ניהולי של כ-15 שנה, אשר מנהל את הפעילות הכלכלית של האגודה והשירותים הפיננסיים שהאגודה מספקת כיום לחבריה. לצד המנכ"ל מועסקים שני יועצים מתחום הבנקאות והפיננסים. באגודה מועסקים חמישה עובדים נוספים.
- האגודה פועלת בליווי של משרד רו"ח קוסט פורר גבאי את קסירר – ארנסט אנד יאנג ישראל, הן לשירותי ייעוץ והן לשם ביקורת חשבונאית.
- האגודה התקשרה עם יועץ הסיכונים רו"ח חיים חבין לניהול תהליך הערכת הסיכונים, הגדרת מדיניות ניהול הסיכונים וייעוץ שוטף בתחומים אלו. יועץ הסיכונים מלווה את הוועדה הפיננסית בפעילותה.

ה. שותפים בינלאומיים

- אופק מנהלת קשרים שוטפים עם גופים בנקאיים קואופרטיביים ובכלל זה בקשר הדוק עם הארגון הבינלאומי של הבנקים הקואופרטיביים The International Cooperative Banking Association – ICBA - ועם העומד בראשו, ד"ר ז'אן-לואי באנסל, אשר מסייע ומייעץ לאופק בתחומים השונים לקראת התחלת הפעילות.
- אופק ביקשה להצטרף לארגון הבינלאומי לבנקים אתיים – GABV – Global Alliance for Banking on Values – ארגון המציב סטנדרטיים נוקשים לענין התנהלות אתית של מוסדות פיננסיים, הן בהיבטים של התנהלות פנימית והן באשר למדיניות השקעות. לאחר קבלת הרישיון לניהול אגודת אשראי והתחלת הפעילות, אופק תבקש להתקבל כחברה מלאה בארגון.

לבקשה צורפו הנספחים הבאים:

1. תעודת התאגדות
2. תקנון האגודה - מתוקן

- .3 דו"ח כספי מבוקר 2016
- .4 קורות חיים – חברי הוועד המנהל.
- .5 קורות חיים – יועצים מקצועיים.
- .6 מצגת מערכות טכנולוגיות.
- .7 מסמך ניהול סיכונים